

norway.today

De **Igor Bauersima**

Dramaturgul, regizorul, arhitectul și scenograful elvețian **Igor Bauersima** s-a născut în 1964 la Praga. După reprimarea Primăverii de la Praga, familia lui s-a refugiat în Elveția. Aici, Igor Bauersima a studiat arhitectura, dar s-a dedicat și teatrului, înființând o trupă independentă. Primul mare succes ca autor dramatic l-a avut cu piesa **norway.today** (2000), care a primit **Premiul Publicului** la Mülheim an der Ruhr – cea mai importantă competiție anuală de dramaturgie nouă din Germania, Austria și Elveția. În 2003 și 2004, **norway.today** a fost cea mai jucată piesă pe scenele germane. A fost tradusă în 20 de limbi și montată în peste 100 de teatre din afara spațiului cultural de expresie germană.

Sinopsis

Personaje: 1 , 1 b

Genul: Comedie romantică

Julie, o tânără austriacă de 20 de ani, caută pe internet un partener de ... sinucidere. Într-un chatroom, îl cunoaște pe norvegianul August, de 19 ani. Niciunul dintre ei nu are vreo dramă anume care să-l determine să-și ia viața, însă amândoi suferă de o dezamăgire confuză față de lumea în care trăiesc. Problema e că nu mai găsesc niciun motiv să trăiască mai departe. Așa că se întâlnesc și pornesc împreună spre stânca Prekestolen, aflată la 200 de metri deasupra unui fiord. Pare locul ideal pentru o sinucidere-n doi.

Odată ajunși pe munte, își instalează corturile și decid ca în dimineața următoare să se arunce în gol. Firește, zăpada, peisajul mirific îi îndeamnă la hârjoană. Într-un astfel de moment, Julie e cât pe-acți să cadă-n prăpastie, dar este salvată până la urmă de August.

Unul dintre momentele importante ale piesei este acela în care apare aurora boreală. Fără să-i îngroașe semnificația simbolică, Bauersima lasă interpretarea la latitudinea regiei. Și a noastră. Frumusețea ireală, halucinantă a fenomenului îi cucerește. O înregistrează pe camera video. O nouă apariție a aurorei este ratată, întrucât amândoi o urmăresc pe înregistrarea video. Moment

interpretat de comentatori ca o metaforă a civilizației contemporane, în care realitatea e umbrită de concurența mijloacelor electronice iar imaginea realității obturează realitatea însăși. Un alt moment important, de data asta printr-un irezistibil umor și prin candoare, e acela al video-mesajelor de adio pe care cei doi încearcă să le înregistreze pentru părinți sau prieteni.

Treptat, hotărârea lor de a se sinucide începe să se clatine, mai ales că între ei își face loc și un frison erotic. În ciuda discuțiilor din care rezultă că, pentru amândoi, lumea este un loc de rahat care nu prea oferă motive convingătoare de viață, ci doar de exercitare mecanică a unor reflexe și obișnuințe, comportamentul lor concret este unul tonic, vital, care va sfârși prin a triumfa asupra deciziei care i-a adus aici.

Comentariul lui Scora

Inspirată de o-ntâmplare reală, petrecută chiar la-nceputul anului în care a fost scrisă piesă (sinuciderea, de pe acea stâncă, a unui cuplu), piesa lui Bauersima e o incursiune extrem de vie, de plină de umor și finețe în psihologia generației internet, surprinzând cu incredibilă acuratețe lupta dintre blazare, dezamăgire difuză, și pornirile tonice, vitale, ale protagoniștilor. Dialogurile au candoare și haz, situațiile au tensiune iar rolurile conțin toate elementele de succes pentru actorii care ar urma să le joace. Pe scurt, un text a cărui montare mi se pare foarte greu de ratat.

Detalii tehnice

Premiera absolută a avut loc în noiembrie 2000 la Schauspielhaus Düsseldorf, teatrul care i-a comisionat lui Igor Bauersima această piesă.

Premiera românească a fost produsă de Teatrul Odeon în noiembrie 2003, în regia Andreei Vălean.

Drepturile de reprezentare: S. Fischer Verlage, Katrin Meerkamp (pentru Europa de Est), +49 69 6062 – 308, katrin.meerkamp@fischerverlage.de.

Drepturile asupra traducerii în limba română: Victor Scoradeț, vicmarsco@yahoo.de.

Mostră de text

AUGUST Aproape că nu pot să mă uit în jos de aici.

JULIE Atunci nu te uita.

AUGUST Întotdeauna cred că, într-un loc ca ăsta, am să sar imediat în gol.
Dintotdeauna. Ai și tu chestia asta?

JULIE Da.

AUGUST Dar așa de sus n-am mai fost niciodată.

JULIE 600 de metri.

AUGUST M-am uitat pe net. Viteza medie a unui om îmbrăcat în cădere liberă e între 190 și 205 km/h, deci asta înseamnă aproximativ 55 de metri pe secundă. Asta face deci... 600... deci, împreună cu faza accelerației, sunt în jur de 10 secunde timp de cădere.

JULIE Cam așa ceva.

AUGUST Ți-ai făcut deja calculul ăsta, așa-i? Ce faci în alea zece secunde?

JULIE Cad.

AUGUST A, da.

JULIE Și sunt moartă.

AUGUST Asta-i tot?

JULIE Zece secunde de moarte. Da. Îmi dau pur și simplu drumul și nu mai există nimic, totul e aici, dar nu mai există nimic. Nu mai există nici măcar un singur lucru, nici măcar un singur eveniment pe lumea asta, nimic care să mă mai privească. Te-ai descotorosit de toate, de tristețea ta, de bucuria ta, de ura ta, de dragostea ta, de caracterul tău jalnic, de răspunderea pentru deșeurile tale de hârtie. Pur și simplu de tot. Te lasă complet rece. Continentul nostru produce patruzeci de milioane de căcat pe zi și nu mai e absolut deloc problema ta. Orice gând e în plus. Orice faptă imposibilă. Totul a rămas în urma ta. Nu mai ai îndatoriri, nu mai trebuie nici măcar să respiri. Ești absolut liber să nu faci nimic. Libertatea absolută fără sfârșit. Tu ești Dumnezeu și Dumnezeu nu face nimic. Iei act de toate, timp de câteva secunde, dar nu mai există întoarcere, nu mai există pro și contra.

(...)

JULIE Și pe urmă te-ai dus.

AUGUST Și memoria ta. Ce faci cu memoria ta? Doar nu poți pur și simplu să uiți tot.

JULIE Ba da. Trebuie să-ți închei toate socotelile, înainte.

AUGUST Să le închei.

JULIE Trebuie să te concentrezi asupra momentului.

AUGUST Asupra momentuluui, da?

JULIE Afară de cazul în care vrei să mori fără să bagi de seamă. Dar să trăiești o viață întreagă pentru un moment anume și pe urmă să-l scapi, ăsta e cam cel mai tâmpit lucru pe care mi-l pot imagina.

AUGUST Eu am sperat întotdeauna să nu ratez scurtul moment de viață, atunci când se întâmplă să se instaleze.

JULIE E același lucru.

(...)

JULIE Ai o prietenă?

AUGUST Nu.

JULIE Nu mă miră.

AUGUST Pe bune?

JULIE Dacă te mai ascult, mă apucă toate depresiile din lume.

AUGUST Păi nu erai oricum depresivă?

JULIE Nu.

AUGUST Nu?

JULIE Ce?

AUGUST Nu ești depresivă?

JULIE Nu.

AUGUST Atunci ce ești?

JULIE Normală. Sunt fericită.

AUGUST Acum faci caterincă, sau ce?

JULIE Nu.

AUGUST Nu înțeleg cum vine asta.

JULIE Am tendința să fiu fericită.

AUGUST Da. Asta da. E normal.

JULIE Asta zic și eu.

AUGUST Vreau să spun, e normal să ai tendința asta. Da' nu pentru sinucigași. Țștia au mai degrabă tendința spre prăpăstii și chestii din astea. Și spre frică și teroare.

JULIE Da.

AUGUST Nu pricep.

JULIE Nu merită să fii depresiv. E stupid, te blochează, și nu-i deloc vesel. Nu te alegi cu absolut nimic de nicio culoare. Absolut și total nimic. Nici măcar un sinucigaș nu se-alege cu absolut nimic. Sinucigașii depresivi sunt niște cârpe.

AUGUST Dar atunci de ce te mai sinucizi?

JULIE Ești total bătut în cap sau ce?

AUGUST Cum așa?

JULIE Ce mă tot bați la cap cu-ntrebările tale? Ți-am spus doar că mi-a ajuns. Mi-a ajuns. Am avut de toate. Sunt sătulă. Mi-ajunge. N-am de gând s-o iau înc-o dată de la capăt.

(...)

AUGUST Și tot nu mi-ai spus, de ce n-ai vrut s-o faci singură

JULIE Pentru că... pentru că în calculul raportului costuri-profit nu intră așa ceva. Trebuie să merite. Eu vreau ca viața mea să fie împlinită, până la capăt de tot. Să fii singur e jalnic, să mori singur tot așa. Nu vreau să mă pierd așa, jalnic, într-un colțișor. Și pe urmă, poate că n-aș face-o niciodată singură.

AUGUST Ce vrei să spui cu asta, să merite?

JULIE Vreau să mă aleg cu ceva din asta. Vreau să văd cum e unul care moare imediat. (...)

AUGUST Vrei să vezi cum moare unul.

JULIE Da.

AUGUST Deci, cum mor eu.

JULIE Da.

AUGUST Ești total dementă. Nu, vreau să spun că asta e totuși boală. Ești dusă rău de tot.